

ODA

—
 ¡Tardó!
 tantost has arribat,
 pel mon ja has arruixat
 ton baf que tot ho entela.
 Pel mon ja has arruixat
 ton baf que fa fredat;
 qu' es mortall de la vida; de mort vela.

—
 ¡Tardó!
 tu llensas del niuhet
 lo tímit aucellet
 al buf de la ventada.
 Lo tímit aucellet
 qu' espera 'l vestidet
 de flonjo plomilló per fer volada.

—
 ¡Tardó!
 tu estroncas fonts y riu
 y esgarras del istiu
 la vesta esblavehida.
 Y esgarras del istiu
 la vesta que reviu
 y 'ls camps, valls y serrats ompla de vida.

.....
 ¡Tardó!
 ton baf de verí estén;
 y aucells y flors, al vent
 etjega fent ta vía.
 Qu' aus y flors al Advent
 vindrán després corrent...
 Mes, no entelis mon cor, que 's marciria.
 J. CONANGLA FONTANILLES.

CATALUNYA Y LA INMACULADA

Era l' any 54 de la prop passada centuria, que l' immortal Pontifex Pius IX de felix recordança, proclamá dogma de fé, la Concepció immaculada de Maria. Cosa providencial! En aquells temps en que, la societat tambolajava, pel sotragueix d' inordinada caterva d' idees modernes, syntetisades en lo fascinador mot llibertat! en aquells dies en que, les furies infernals totes s' aplagaren y conjuraren, per enrunar y anhilar, si posible fós, l' esglesia de Christ; en que, les masses esmampardudes y malmenades per nefanda y secre-

ta societat, enganyosament frisaven fins al deliri, lo moment de veure escanyat l' ultim Papa ab les visceres de la última testa coronada, en eixa confusió, en eix cahos, nostre magnanim y desusdit Pontifex, aixeca la veu, y ab una certesa que 'sclou tot dupte y tementse d' errar, ensenya y difineix: que, Maria fou immaculada des del primer instant de son ser natural. Y ab la autoritat que li conferri un dia nostre divi Mestre, allá á les fresquives y confortants platxas del Tiberiades, mana creure eixa veritat, anatematizant á los qui á aixó 's resistescan.

Sentat eix preambul, anam á demostrar nostra asseveració, que ho ferém, ab los següents senzills emperó convinents arguments. Nostre terra que, en tot lo material y natural de les coses, acostuma á ser la primera, essent, diguemho aixis, com l' estrella matinal de ses germanas que poblan aquesta xamosa y fertil peninsula, ho había de esser també, ab lo que 's relaciona ab lo sobrenatural. Y fou aixis. Donques des de llunyans segles que Catalunya cregué y defensá la Concepció immaculada de Maria. Ia 'n el segle tretzé en la Seu tarragonina, en lo cant mes sublim de l' incruent Sacrifici, pregona la veritat en qüestió. Mes tart tota la pleyadé de nostras teologs que floriren en gran nombre, les personas mes agresolades en virtut y lletres tots unanimes confesan, eix singular privilegi de Maria, fentsen ressó l' humil y creyent poble. En les nostres universitats, no 's conferia ningun grau academich, sens jurar avants, creurer y defensar privada y publicament, la Concepció neta y sens taca ni sombra, de Maria. S' establiren arreu, arreu, suntuoses y magnifiques festes, y sempre que arriba algun breu romá que, les aprovés y enriquís d' espirituals tresors, hi succehien nous esclats d' entusiasme celebrantse solemnitats tant extraordinaries que eran l' admiració de cuants les presenciavan. Los nostres concellers les favorian y prenien part en eixos festeigs y vot, en tant que, á l' Inmaculada feren solemnal entrega de las claus de sa ciutat. Ademés, de temps immemorial que, 'l salute typich d' entrar á les cases, no era altre que, 'l Ave maria purissima cual expressiu epigrafe s' esculpien llurs llindars. Mes, qui complidament es l' honor de nostre poble, es lo nostre savi y sant, lo Beat Ramón Llull ab son famós argument qu' encare, que no passa d' esser un argument de rahó, arma que esgrimia constantment, per les circumstancies que 'l rodejaven, te una valua y forsa moral incomparables, conceptuat en eixos termes. Deu al predestinar á Maria per la Divina Maternitat, de-